

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

SBO Arcadia

Plaats : Kerkrade
BRIN nummer : 00RX|C1
Onderzoeksnummer : 282562
Datum onderzoek : 11 mei 2015
Datum vaststelling : 26 juni 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	7
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	11
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	15
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	17
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	21

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

SBO Arcadia heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Het onderzoek is gericht op vier hoofdvragen. Per vraag zijn de belangrijkste bevindingen hieronder weergegeven.

1. Wat zijn de resultaten van de leerlingen?

- De inspectie kan voor sbo-scholen nog geen oordeel geven over de behaalde resultaten. De schoolverlaters presteerden de afgelopen jaren wel conform de verwachting.

2. Hoe geven de leraren les?

- Het leerstofaanbod is breed en eigentijds; aanpassing en vernieuwing is een continu proces dat goed wordt doordacht.
- De leraren hebben goed zicht op de ontwikkeling van de leerlingen en betrekken de ouders nadrukkelijk bij de ontwikkeling van hun kind.
- De leraren geven op een aansprekende wijze les en creëren een aangenaam leerklimaat. De ontwikkelingsperspectieven zijn leidend in het handelen.

3. Zorgt de school voor de veiligheid?

- De school besteedt veel aandacht aan het pedagogisch klimaat en dat is terug te zien in de respectvolle manier waarop leerlingen en leraren met elkaar omgaan.
- De school zorgt goed voor een veilig schoolklimaat.

4. Hoe werkt de school aan kwaliteitsverbetering?

- De school werkt planmatig aan haar kwaliteitsverbetering. De zelfevaluatie kan echter nog doorontwikkeld worden.
- Er is sprake van een breed gedragen kwaliteitscultuur, waarbij iedereen zijn/haar steentje bijdraagt.
- De school communiceert actief met ouders, bevoegd gezag en andere belanghebbenden over de school en haar ontwikkeling.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Cognitieve eindresultaten					•

De Inspectie van het Onderwijs is op dit moment nog niet in staat om te beoordelen of de leeropbrengsten van SBO Arcadia overeenstemmen met de mogelijkheden van de leerlingenpopulatie. Zij geeft dan ook nu nog geen oordeel over de resultaten van de school. Wel heeft zij op basis van de eindresultaten van de schoolverlaters zich een beeld gevormd van deze opbrengsten. Deze lijken voor de afgelopen drie schooljaren voor begrijpend lezen en rekenen/wiskunde overeen te komen met wat gemiddeld genomen verwacht kan worden.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen				•
2.4	Ondersteuning				•

SBO Arcadia biedt de leerlingen een breed en eigentijds aanbod, dat is gebaseerd op de kerndoelen. Naast de instrumentele vaardigheden behoren bijvoorbeeld ook techniek, zorg voor voeding en gezondheid en de ontwikkeling van de sociale en emotionele competenties inmiddels tot het reguliere aanbod. De thema's voor het jonge risico kind (JRK) worden uitvoerig voorbereid en

afgestemd op de leerlingen. Aanpassing en vernieuwing van het aanbod is op de school een continu proces, waarin de leraren nieuwe methodieken zorgvuldig uitproberen en bewuste keuzes maken om het aanbod verder uit te breiden. Dit alles om er zeker van te zijn dat het aanbod voortdurend is afgestemd op de onderwijsbehoefte van de leerlingen. Hierbij maken de leraren gebruik van actuele inzichten, methodieken en theorieën.

Om zicht op de ontwikkeling te krijgen en te houden, maakt SBO Arcadia voor elke leerling een ontwikkelingsperspectief. De school gaat bij het opstellen van de ontwikkelingsperspectieven uit van drie ontwikkelingsperioden: Voorbereidend aanvankelijk leren (VA), Aanvankelijk voortgezet leren (AV) en Voortgezet uitstroom leren (VU). Het ontwikkelingsperspectief bestaat uit vier onderdelen: een leerlingprofiel, een centrale hulpvraag met de belemmerende/ bevorderende factoren, het perspectief voor de komende ontwikkelingsperiode en het ontwikkelplan, met daarin heldere doelen, aanpak en wijze van evalueren. De school hecht er grote waarde aan dat de ontwikkelingsperspectieven gebaseerd zijn op een handelingsgerichte en multidisciplinaire beoordeling van de ontwikkelingsproblemen en brede ontwikkelingskansen bieden voor de leerling. Ouders worden als educatief partner intensief betrokken bij het invullen van de verschillende onderdelen van het ontwikkelingsperspectief.

De ontwikkeling van de leerlingen wordt in de groepsgewijze leerlingbesprekingen (GLB) bijna maandelijks besproken. Ieder halfjaar brengen de leraren samen met de intern begeleiders de totale ontwikkeling per leerling in beeld. Op al deze momenten wordt bekeken welke interventies nodig zijn voor een positieve ontwikkeling. Deze interventies kunnen concrete handelingsvoornemens zijn voor in de eigen stamgroep/klas (zorgniveau 1), voor interne additionele hulp (zorgniveau 2) of voor externe additionele hulp (zorgniveau 3). In de didactische groepsplannen is op basis van de leerrendementsverwachting de leerstof, de wijze van instructie, benodigde leertijd en het beoogde beheersingsniveau voor (groepjes) leerlingen geformuleerd.

De leraren leggen de leerstof goed uit en de leerlingen zijn actief bij de lessen betrokken. Dit laatste komt mede door de structuur die in alle geobserveerde lessen aanwezig is en de rust waarmee de lessen verlopen. De leraren laten zien de leerlingen goed te kennen en hen telkens op hun eigen ontwikkelingsniveau aan te spreken. Het team handelt vanuit een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept. De basis daarvan ligt in opbrengstgericht onderwijs, dat de intrinsieke motivatie van de leerlingen bevordert.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Er is sprake van een ondersteunend en stimulerend pedagogisch klimaat en de leraren geven aan trots te zijn op de sfeer op school. Ook de ouders en leerlingen met wie is gesproken zijn hierover enthousiast. De school heeft haar pedagogisch klimaat uitgewerkt in een eigen concept: 'het pedagogisch huis'. Een belangrijk onderdeel daarvan is dat gedragsverwachtingen concreet worden geformuleerd. De gedragsregels worden zonder zichtbare dwang nageleefd, maar door de school actief gehandhaafd als het moet.

Verder gaat de school ook na hoe het staat met de veiligheidsbeleving van de leerlingen. Belangrijke momenten hiervoor zijn de dagelijkse kringen. Er zijn duidelijke richtlijnen en protocollen die de sociale en fysieke veiligheid zoveel mogelijk borgen. Hoewel niet alles voorkomen kan worden, geven zowel leerlingen als ouders aan dat SBO Arcadia een veilige school is.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog				•

De wijze waarop SBO Arcadia werkt aan verbetering van haar kwaliteit kenmerkt zich door doelgericht werken en een planmatige aanpak. Bij het team is een breed draagvlak voor de ontwikkelingen, mede doordat (vrijwel) alle teamleden deel uitmaken van werkgroepen en specialistische deeltaken hebben. Wel worden de verbeteractiviteiten soms als veel ervaren. De directie hecht aan borging van de gerealiseerde kwaliteit, niet alleen door het beleid op papier te zetten, maar ook door monitoring en het bespreken daarvan tijdens de groepsgewijze leerlingbesprekingen, (deel-)teambijeenkomsten en studiedagen. De evaluatie van de resultaten en de kwaliteit kan versterkt worden. De werkwijze 'Data-Duiden-Doelen-Doen' heeft nog beperkt geleid tot eigen oordelen over de resultaten op schoolniveau. In de afgelopen jaren zijn activiteiten uitgevoerd, die beschouwd kunnen worden als evaluatie van (delen van) het onderwijsproces. Ook deze activiteiten hebben echter te weinig geleid tot onderbouwde oordelen over de kwaliteit van het onderwijsproces. De school communiceert actief met ouders en bevoegd gezag over de activiteiten en ontwikkelingen van de school. Dat gebeurt via nieuwsbrieven en thema-avonden naar ouders en in monitorgesprekken naar het bevoegd gezag.

Ouders geven aan zich onderdeel van het team te voelen. Ook is er intensieve dialoog met andere belanghebbenden zoals de gemeente, het samenwerkingsverband en ketenpartners.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op SBO Arcadia. Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie op de inspectiebeoordeling van de kwaliteit van SBO Arcadia (mei 2015):

KWALITEITSGEBIED 1 ONDERWIJSRESULTATEN

De inspectie beoordeelt de cognitieve eindresultaten niet omdat er voor het SBO nog geen vastgestelde normen zijn.

De door de schoolverlaters van Arcadia behaalde resultaten liggen al een aantal jaren (ruim) boven de –door de inspectie gestelde- norm. We blijven -in deze ambitieuze doelstellingen- hanteren, waarop we ruim boven de inspectienorm blijven inzetten.

De gedachte om binnen deze standaard eigen normen te gaan hanteren voor de verschillende Ontwikkelingsperiodes (VA-AV en VU) en Uitstroomperspectieven (PRO, VMBO-LWOO en VMBO) ligt in het verschiets. Tevens kunnen bij deze eindopbrengsten ook andere onderdelen (bijv. WO/crea) naast de genoemde (Nederlandse taal – Rekenen – SOVA) in kaart worden gebracht.

Opbrengsten die thans op het niveau van individuele leerling en deels op sub-groepsniveau geëvalueerd worden, zullen op Cohort-niveau ((Sub)Groep/ Ontwikkelingsperiode/(Uitstroom)Perspectief) en Schoolniveau binnen de –door de school ingezette ontwikkeling- 'DATA-DUIDEN-DOELEN-DOEN' verder in kaart gebracht.

Tevens is er in de keuze voor een nieuwe Reken- en Spellingmethode voorzien. Hiermee kan de door de school ingezette ontwikkeling betreffende Leerroutes nog beter afgedekt worden.

KWALITEITSGEBIED 2 ONDERWIJSPROCES

De aan de Leerroutes gekoppelde Leerlijnen worden naar de verschillende Ontwikkelingsperiodes en Arrangementen (basis/intensieve/zeer intensieve) uitgewerkt voor zover dit nog niet is gebeurd. Rekenen, Technisch lezen zijn voltooid. Opbrengsten van het werken in/met Arrangementen bij deze vakgebieden stemmen positief. Begrijpend lezen, Woordenschat, Spelling zijn in dit opzicht in een afrondingsfase.

Het didactisch handelen van de leraren gekoppeld aan de kwaliteit van onderwijs kan mogelijk nog verhoogd m.b.v. lesobservaties door leraren onderling

(*collegiale observatie*) gekoppeld aan het geven van *collegiale feedback*. We kennen in deze een duidelijke focus op de ontwikkeling van leraren. Zeker binnen ieders eigen verantwoordelijkheid betreffende het Lerarenregister en Bekwaamheidsdossier.

Ten aanzien van de verbinding tussen Ontwikkelingsperspectief - Ontwikkelingsplan(nen) en Groepsplan als onderdelen van het Logboek is in het huidige schooljaar (2014-2015) een eerste aanzet gemaakt en wordt in (de/het) komende schoolja(a)r(en) verder afgerond.

Betrokkenheid van ouders als educatief partner kent tot nu toe alleen maar positieve reacties en zal zeker in de komende periode verder ingebed worden.

KWALITEITSGEBIED 3 SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

De school kent een ondersteunend en stimulerend pedagogisch klimaat en een daaraan gekoppelde sfeer binnen de school. De aan het 'pedagogisch klimaat' gekoppelde onderdeel van (hoge en duidelijke) gedragsverwachtingen zal – ook in het licht van de ontwikkelingen rondom 'Passend Onderwijs' - nog verder uitgewerkt worden (Wat? Wie? Hoe? m.b.t. de 'gele' en 'rode' leerlingen) en dit gerelateerd aan de uitgangspunten/basiswaarden van ons 'Pedagogisch Huis'. Voor zover het de veiligheid betreft zal er op korte termijn nog een ouder-, leerling- en leraartevredenheids-onderzoek uitgevoerd worden (dit samen met SBO de Boemerang en SBO de Wissel). Een onderdeel van dit onderzoek zal zeker betrekking hebben op de veiligheidsbeleving van de onderscheidenlijke groep.

KWALITEITSGEBIED 4 KWALITEITSZORG EN AMBITIE

Evaluatie van kwaliteit (opbrengsten bij de leerlingen) vindt plaats middels analyse binnen de kwaliteitscyclus CITO op basis van DATA-DUIDEN-DOELEN-DOEN op leerlingniveau, op cohortniveau en (straks) op schoolniveau. Evaluatie van kwaliteit van de school in het algemeen vindt tegelijk plaats met hulp van het INK-model, van een CIPO-gefundeerde invalshoek en van een procesevaluatie (Dienstverleningsmodel).

We hebben in dit opzicht en ter afronding van deze cyclus alsook het 'DATA-DUIDEN-DOELEN-DOEN' nog een periode van 1½ jaar om onderbouwd te kunnen vaststellen of doelen op genoemde niveaus behaald zijn/worden. Tevens zullen we volgend schooljaar starten met (invoering van) de afname van CITO 3.0.

In het licht van de invoering van de wet Passend Onderwijs wordt er *nog meer* gevraagd in te spelen op specifieke kenmerken en onderwijsbehoeften van de leerlingpopulatie en (in deze) samenwerking met ketenpartners maar ook

reguliere basisscholen en speciale scholen (benutten van in S(B)O aanwezige expertise).

Tenslotte geeft het team en de directie aan, het Inspectiebezoek in deze vorm als zeer prettig ervaren te hebben. Inzicht in de zienswijze van Inspectie t.a.v. schoolontwikkeling wordt binnen dit bezoek verhelderd en verklaard. Vanuit de kant van directie en team is er de ruimte standpunten en ontwikkelingen nader toe te lichten.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook SBO Arcadia.

Op 11 mei 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leraren, intern begeleiders en directie;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties zijn samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De leraren verbreden of verdiepen het aanbod afhankelijk van de kenmerken van de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren

gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor alle leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het behalen van het opgestelde ontwikkelingsperspectief. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft, bespreekt deze met ouders en leerlingen en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de

schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.